

Освенъ писаното житие, за св. Прохора сж запазени въ северна Македония и доста устни предания, за които срв. у Hahn (Reise von Belgrad nach Salonik, 2-е Aufl. Wien 1868, стр. 87 и сл.), Јовановић (Гласник XLIX, 316 и сл.), Карановъ (СНУНК., IV, 312), Новаковић (Споменик XXXIX, 1 и сл.), СНУНК., XVI—XVII, часть II, 311, Й. Ивановъ (Сѣверна Македония, 105 сл.).

Тукъ обнародвамъ житието по изданието на Василевича, основано на преписа на Мартирия Хилендарски, който известно време е билъ монахъ въ Пшинския манастиръ, къмъ края на XVIII или началото на XIX в. Запазихъ титлитъ на рж-кописа, които Василевичъ е развързалъ.

Мѣца септемврѣи 14 денъ паматъ прѣдовнагѡ и бѡ-носнаго ѡца нашегѡ пѣстиножителѡ Прохора

Ѣ весѣ ѡвчополскиѡ Ѣ блѣчстивѡи родители воспитани, оца именемъ Иѡанъ, матер егѡ Анна. И не имахъ чада и молиша сѡ бѣс непрестанѡ да їмъ дастъ гдѣ едно чадо, мѡшко или женско. И вѣхъ родители егѡ блѣродни и боѡхъ сѡ бѣа и милостиню творѡхъ и раздавахъ имениѡ своѡ ницимъ. И виде бѣтъ ниѡѡа желаниѡ и їсполни и дарова имъ бѣтъ чадо мѡшко. И возрадоваша сѡ радостиню великѡю и крестиша егѡ и нарекоша имѣ емѡ бѣомъ дарованое Прохоръ. Ъстинѡ сей Прохоръ бистъ сѣилиникъ мирѡ, ѡстинѡ постникъ, ѡстинѡ пророкъ и даръ пророчества, ѡстинѡ мѣченика на камени лежаща. Ки ѡзикъ исповестъ трѡдъ неговъ, земнаго чѣка, небѡаго ангела? ѡ гора мѣчение зимное терпаше и стѡда и въ лете знои ї солнечное вренне. И ѡбдари бѣтъ родители егѡ со симъ сѣимъ штрокомъ. И просиѡ с добродѣтелиѡ ѡко звезда сияющаѡ Ѣ востока до западъ и бистъ ѡстинѡ втори Самѡилъ сей сѣи оцъ Прохоръ Пчински пѣстиножителъ бистъ блѣдатию.

И возрастѡмъ пришедъ и начаша емѡ говорити родители ѡ сочетанию брака и досаждаваша емѡ оцъ егѡ и мати: сине мои, да тражимо дѣвицѡ за те, те да вѣдетъ наследникъ нашегѡ имениѡ. Тогда сѣи смѣти сѡ цѡ чинѣти. Тѡгда поиде ѡ црѡковъ вѣию помолити сѡ и молаше сѡ сѣи бѣс да наставитъ егѡ бѣтъ на пѣтъ спасениѡ. И егда бѡо время сѣое еѡгѣлѣе читати сѡ цѡ говори хрѣтосъ: иже любитъ ѡца